

Ευχαριστίες

Δεν πρόκειται για ένα ζήτημα απλής επιστημονικής περιέργειας, αλλά για την ανάγκη να εμβαθύνουμε και να κατανοήσουμε καλύτερα τον ανθρώπινο πόνο. Θελήσαμε να γνωρίσουμε περισσότερα για τη ζωή μετά από ένα σοβαρό τραυματισμό σε οδικό τροχαίο δυστύχημα. Να μάθουμε περισσότερα για τις ανθρώπινες ανάγκες και τις προκλήσεις. Παρακολουθήσαμε ανθρώπους για ένα έτος μετά από συγκατάθεσή τους και συλλέξαμε επίκαιρα αποδεικτικά στοιχεία για την μακροχρόνια επιβάρυνση που προκύπτει από τον τραυματισμό τους. Καταγράψαμε τις μετατραυματικές δυσκολίες στην καθημερινή τους ζωή εξ αιτίας σωματικής αναπηρίας, ψυχικής καταπόνησης και οικονομικής επιβάρυνσης. Μεταφράσαμε αυτά τα αποδεικτικά στοιχεία σε συστάσεις για ανάληψη δράσεων και πολιτική. Ελπίζουμε ότι θα ληφθούν υπόψη από τους αρμόδιους φορείς χάραξης πολιτικής στην Ευρώπη. Οφείλουμε αυτή μας την προσπάθεια στους ανθρώπους-θύματα οδικών τροχαίων συμβάντων και είμαστε ευγνώμονες στον κάθε ένα τους χωριστά για τη αποδοχή εκ μέρους τους να μοιραστούν μαζί μας τις εμπειρίες και τις ανησυχίες τους. Ελπίζουμε ότι η προσπάθεια αυτή θα αποτελέσει την αφετηρία για ανάληψη δράσεων και βελτιώσεων στη ζωή των αυτών των ανθρώπων.

Δημιουργία: Παπαδακάκη Μ., Τζαμαλούκα Γ., Χλιαουτάκης Ι.

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ

ΕΛΛΑΔΑ-ΓΕΡΜΑΝΙΑ-ΙΤΑΛΙΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΕΡΓΟΥ •

Εργαστήριο Μελέτης Συμπεριφορών Υγείας και Οδικής Ασφάλειας, Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας, Σχολή Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας, Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Κρήτης, Ελλάδα

Ταχυδρομική διεύθυνση: Εσταυρωμένος,
TK.71004 Ηράκλειο Κρήτης, Ελλάδα,
Τηλ. +30 2810 379518, 379 528

Ιστοσελίδα: <http://lahers.seyp.teicrete.gr>

ΕΤΑΙΡΟΙ ΕΡΓΟΥ

Accident Research Unit, Medical School, University of Hannover, Germany

Centre of Study and Research on Road Safety (CIRSS),
Medical School, University of Pavia, Italy

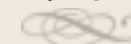

REHABIL-AID

Συστάσεις για πολιτική και δράση

Βασισμένες σε προσωπικές συνεντεύξεις με ανθρώπους που υπέστησαν σοβαρούς τραυματισμούς σε οδικές τροχαίες συγκρούσεις σε τρεις Ευρωπαϊκές χώρες

Συστήματα φροντίδας τραύματος σε περιφερειακό επίπεδο

-> Είναι αναγκαίο να συσταθούν συστήματα φροντίδας τραύματος σε περιφερειακό επίπεδο, τα οποία να περιλαμβάνουν όλες τις φάσεις της φροντίδας, από την προνοσοκομειακή φροντίδα έως την εντατική φροντίδα και την αποκατάσταση. Τα επιτυχημένα συστήματα φροντίδας του τραύματος χρειάζονται καλό συντονισμό μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων στην φροντίδα του τραύματος, την διάθεση τους σε επίπεδο τοπικών κοινοτήτων, την θέσπιση κατευθυντήριων γραμμών στις εθνικές εφαρμοσμένες πολιτικές, και συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση τους.

Καταγραφή Τραύματος / επιτήρηση των τραυματισμών από τροχαία σύγκρουση

-> Είναι απαραίτητο να αναπτυχθεί ένα ομοιόμορφο, ηλεκτρονικής μορφής, λειτουργικό εργαλείο συλλογής δεδομένων, το οποίο θα διαχειρίζονται επαγγελματίες υγείας, ψυχικής υγείας και κοινωνικής φροντίδας. Το ηλεκτρονικό αυτό εργαλείο θα χρησιμοποιείται για την συστηματική συλλογή ενός συνόλου δεδομένων σχετικών με την σωματική και ψυχική υγεία των θυμάτων οδικών τροχαίων συγκρούσεων, καθώς και με τα διάφορα είδη φροντίδας που τους προσφέρονται από τη στιγμή του τραυματισμού έως την επιστροφή στην οικία τους, ως εξής: α) προ-νοσοκομειακή περίθαλψη - την αρχική φροντίδα στον τόπο της σύγκρουσης, β) εντατική φροντίδα - η παρεχόμενη φροντίδα υγείας, η κοινωνική μέριμνα και η φροντίδα της ψυχικής υγείας εντός του νοσοκομείου, και, γ) αποκατάσταση, κάθε μορφής. Αυτό το εργαλείο θα ενσωματώνει πληροφορίες που συλλέγονται από την αστυνομία, τα στελέχη του ΕΚΑΒ, τους

Καταγραφή Τραύματος (συν.)

κοινωνικούς λειτουργούς κλπ οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι με την φροντίδα των ασθενών στα διάφορα νοσοκομειακά τμήματα και κλινικές, καθώς και από τους επαγγελματίες της υγειονομικής περίθαλψης που προσφέρουν βοήθεια στους ασθενείς, μετά από την λήψη του εξιτηρίου τους, στα κέντρα αποκατάστασης των τραυματισθέντων, τον γιατρό και την νοσηλεύτρια που συνταγογραφούν τα φάρμακα και παρακολουθούν την έκβαση της υγείας των ασθενών στα κέντρα πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και τον κοινωνικό λειτουργό και τον νοσηλευτή που είναι επιφορτισμένοι με την παρακολούθηση των ασθενών και την βοήθεια στο σπίτι. Το εργαλείο αυτό θα είναι χρήσιμο για την παρακολούθηση της έκβασης της υγείας των ασθενών μέσα στο χρόνο, καθώς και την ποσότητα, την ποιότητα, την αποτελεσματικότητα και το κόστος της φροντίδας που προσφέρεται στα θύματα των τροχαίων. Αυτές οι πληροφορίες θα χρησιμοποιούνται για τον προγραμματισμό της υγειονομικής περίθαλψης σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο και θα είναι περαιτέρω διαθέσιμες στον ασθενή, για προσωπική του χρήση. Το εργαλείο αυτό θα διευκολύνει την εύκολη και ασφαλή ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των επαγγελματιών σε διάφορα στάδια της φροντίδας (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, τριτοβάθμια περίθαλψη) για μια ασφαλέστερη διαδρομή των ασθενών μέσα στο σύστημα υγείας και κοινωνικής φροντίδας και για βέλτιστα αποτελέσματα υγείας.

Ομάδες τραύματος στα νοσοκομεία

-> Οι ασθενείς που έχουν υποστεί σοβαρό τραυματισμό σε οδική τροχαία σύγκρουση χρειάζονται, συνήθως, διάφορους επαγγελματίες υγείας. Έτσι μια καλά σχεδιασμένη και οργανωμένη αντιμετώπιση είναι θεμελιώδους σημασίας για την βέλτιστη διαχείριση της περίπτωσης. Αυτό καθιστά αναγκαίο να συσταθούν ομάδες τραύματος στα νοσοκομεία για την αντιμετώπιση των πολλαπλών αναγκών των ασθενών αυτών και να επιτευχθεί ο συντονισμός μεταξύ του προσωπικού. Η ακριβής

σύνθεση της ομάδας τραύματος μπορεί να ποικίλει ανάλογα με τους τοπικούς κανόνες, τις συνθήκες και το προσωπικό. Ωστόσο, προ-εκχωρημένοι ρόλοι στα μέλη της ομάδας τραύματος και πρωτόκολλα συνεργατικής πρακτικής, είναι αναγκαία για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική λειτουργία της ομάδας τραύματος.

Ενιαία ταξινόμηση του τραύματος

-> Η περιγραφή του τραύματος καταγράφεται στα ιατρικά αρχεία, συνήθως, δίχως κανόνες και αυτό καθιστά δύσκολη την αναγνώριση των διαφορών στο τραύμα. Οι γιατροί θα πρέπει να εκπαιδευτούν στην καταγραφή του τραύματος με τη χρήση κοινών συστημάτων ταξινόμησης της σοβαρότητας του τραυματισμού (π.χ. AIS, ISS) για να διευκολύνεται η ομοιόμορφη συλλογή στοιχείων σχετικά με το τραύμα και να επιτρέπονται συγκρίσεις. Μια τέτοια ενιαία καταγραφή θα βοηθούσε, περαιτέρω, να εντοπιστούν ασθενείς υψηλού κινδύνου στηριζόμενοι στο προφίλ του τραύματός τους.

Ανίχνευση και μεταχείριση της ψυχικής καταπόνησης στο νοσοκομείο

-> Δεδομένης της υψηλής συχνότητας εμφάνισης ψυχολογικών προβλημάτων μετά τον τραυματισμό, η παροχή συμβουλευτικής και η ψυχολογική υποστήριξη των θυμάτων είναι απαραίτητη σε όλα τα επίπεδα φροντίδας στο νοσοκομείο. Ειδικότερα αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει την έγκαιρη ανίχνευση της ψυχικής καταπόνησης, μέσω ελέγχου διαλογής (screening) των ασθενών οι οποίοι έχουν υποστεί και διατηρούν σοβαρούς τραυματισμούς από οδική τροχαία σύγκρουση και την παροχή καταλλήλου επιπέδου θεραπείας. Περιλαμβάνει, επίσης, βοήθεια στους ασθενείς για την ψυχολογική τους προσαρμογή στις ειδικές ανάγκες τους.

Προπτυχιακή και συνεχιζόμενη εκπαίδευση για την φροντίδα του τραύματος

-> Υπάρχει ανάγκη να βελτιστοποιηθεί η εκπαίδευση γιατρών και νοσηλευτών και άλλων βασικών επαγγελματιών υγείας που συμμετέχουν στη φροντίδα του τραύματος. Είναι σημαντικό να προωθηθεί η διεπιστημονική εκπαίδευση, ιδιαίτερα, σε ένα βασικό σύνολο δεξιοτήτων που αφορούν στο τραύμα και που είναι αναγκαίες. Σε αγροτικές περιοχές, είναι σημαντική η εκπαίδευση γενικών γιατρών και όλης της ομάδας πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στη φροντίδα του τραύματος ώστε να διαθέτουν την κατάλληλη ετοιμότητα να παρέχουν την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. Προτείνεται επίσης η συνεχιζόμενη εκπαίδευση για όλους τους επαγγελματίες οι οποίοι εμπλέκονται στη φροντίδα του τραύματος με τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η συνεχιζόμενη ενημέρωσή τους ανεξάρτητα από τον όγκο φροντίδας ασθενών που διαχειρίζονται.

Σχεδιασμός και αξιολόγηση της αποκατάστασης

-> Είναι σημαντικός ο καθορισμός ομάδων αποκατάστασης της υγείας, αποτελούμενων από επαγγελματίες υγείας, ψυχικής υγείας και κοινωνικής φροντίδας (συμπεριλαμβανομένων φυσιάτρων, φυσιοθεραπευτών, εργοθεραπευτών, κοινωνικών λειτουργών, επισκεπτών υγείας, ψυχολόγων), οι οποίοι θα λειτουργούν σε περιφερειακό επίπεδο, με την αποστολή να εκτιμούν τις ανάγκες αποκατάστασης των ασθενών με τραυματισμό σε οδικό τροχαίο συμβάν, να αναπτύσσουν εξατομικευμένα προγράμματα αποκατάστασης και να αξιολογούν τακτικά τη διαδικασία αποκατάστασης των τραυματισθέντων ξεκινώντας πριν από την έξοδο τους από το νοσοκομείο.

Πληροφοριακό υλικό για τα θύματα και τις οικογένειές τους

-> Ανάπτυξη οδηγού για τους ασθενείς που έχουν υποστεί τραυματισμό και τις οικογένειές τους με στόχο: α) να ενημερωθούν για τις κοινές εκβάσεις της σωματικής και ψυχολογικής υγείας εξ αιτίας σοβαρών τροχαίων τραυματισμών, β) να εφοδιαστούν με πρακτικές συμβουλές για το πώς να ανιχνεύουν εγκαίρως συμπτώματα χαμηλής λειτουργικότητας και καταπόνησης και για το πώς να τα αντιμετωπίζουν, γ) να καθοδηγηθούν σε ένα δίκτυο υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής φροντίδας κατάλληλο να αντιμετωπίσει τις ανάγκες τους για αποκατάσταση. Αυτό το πληροφοριακό υλικό θα πρέπει να είναι στη διάθεση όλων των πολιτών μέσω του διαδικτύου (π.χ. η ιστοσελίδα του υπουργείου υγείας) καθώς και σε έντυπη μορφή, π.χ. στο τμήμα κοινωνικών υπηρεσιών του κάθε δημόσιου νοσοκομείου και σε άλλες μονάδες υγείας.

Συντονισμένη κοινοτική απόκριση

-> Συνήθως, οι ασθενείς που έχουν υποστεί σοβαρό τραυματισμό σε τροχαία σύγκρουση χρειάζονται μια ποικιλία υπηρεσιών και τις περισσότερες φορές αυτό απαιτεί τεράστια προσπάθεια ώστε να εντοπιστούν οι κατάλληλες υπηρεσίες και χρειάζονται να περιδιαβούν τις συμπληγάδες των γραφειοκρατικών διαδικασιών. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να δημιουργηθεί ένα δίκτυο κοινοτικών υπηρεσιών (π.χ. κέντρο υγειονομικής περίθαλψης, υπηρεσίες ψυχικής υγείας, κοινωνικές υπηρεσίες, μονάδες βοήθειας στο σπίτι) για τα θύματα των τροχαίων, προσφέροντας τόσο ψυχοκοινωνική όσο και φροντίδα υγείας, σε αμφοτέρους, θύματα και οικογένειές τους, στην κοινότητα και στο σπίτι. Αυτό το δίκτυο υπηρεσιών θα πρέπει να συντονίζεται από έναν οργανισμό, ο οποίος θα ενεργεί ως Σημείο Επαφής, και θα ορίζεται σε κοινοτικό επίπεδο ως υποδοχέας όλων των ασθενών με εξιτήριο για να τους κατευθύνει στο δίκτυο. Το δίκτυο αυτό θα μπορούσε να οργανώνεται σε κάθε τομέα πρωτοβάθμιας φροντίδας και να συνδέεται διοικητικά με το πλησιέστερο νοσοκομείο.

Προγράμματα συμβουλευτικής υποστήριξης για τα θύματα και τις οικογένειές τους

-> Είναι απαραίτητο να αναπτυχθούν κοινοτικά προγράμματα για τα θύματα και τις οικογένειές τους για να καλύψουν τις ανάγκες τους σε ψυχολογική, νομική και κοινωνική υποστήριξη. Τέτοια προγράμματα θα μπορούσαν να προσφέρονται από τα κέντρα ψυχικής υγείας ή τις κοινωνικές υπηρεσίες που λειτουργούν στην κοινότητα. Η κύρια αποστολή τους θα είναι να τους ενδυναμώσουν, να τους διδάξουν δεξιότητες για τη διαχείριση της ψυχικής καταπόνησης και την έγκαιρη ανίχνευση των υποτροπών, να τους ενημερώσουν για τις κοινωνικές παροχές, τα νομικά τους δικαιώματα και τις διαδικασίες.